

Nr 103.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen angående utvidgning av Svea trängkårs kasernområde; given Stockholms slott den 8 mars 1940.

Kungl. Maj:t vill härmed, under återopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över försvarsärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

GUSTAF.

Per Edwin Sköld.

Utdrag av protokollet över försvarsärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott den 8 mars 1940.

Närvarande:

Statsministern HANSSON, ministern för utrikes ärendena GÜNTHER, statsråden PEHRSSON-BRAMSTORP, WESTMAN, WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, ERIKSSON, BERGQUIST, BAGGE, ANDERSSON, DOMÖ.

Efter gemensam beredning med cheferna för finans- och jordbruksdepartementen anför chefen för försvarsdepartementet, statsrådet Sköld:

I årets statsverksproposition har Kungl. Maj:t under Kapitalbudgeten: IV. Försvarsväsendets fastighetsfond föreslagit riksdagen att, i avvaktan på den proposition i ämnet, som kunde komma att avlätas till riksdagen, för utvidgning av Svea trängkårs kasernområde, för budgetåret 1940/41 beräkna ett reservationsanslag av 145,000 kronor.

Jag anhåller nu att ånyo få anmäla detta ärende.

Bihang till riksdagens protokoll 1940. 1 saml. Nr 103.

Såsom av framställningen i statsverkspropositionen framgår hade arméförvaltningen i sin skrivelse den 27 september 1939 rörande lantförsvarets medelsbehov för budgetåret 1940/41 anmält, att ämbetsverket i sina medelsäskanden för nämnda budgetår beräknat ett belopp av högst 100,000 kronor för utvidgning av Svea trängkärs kasernområde i Linköping. Sedermera meddelade emellertid ämbetsverkets fortifikationsstyrelse i skrivelse till Kungl. Maj:t den 5 december 1939, att kostnaderna för de markförvärv, som erfordrades för den ifrågasatta kasernområdesutvidgningen enligt de priser, som vederbörande markägare begärt för de till inköp avsedda områdena, skulle komma att uppgå till cirka 145,000 kronor, vilket belopp därför borde för ändamålet anvisas i stället för det av arméförvaltningen tidigare begärda beloppet.

Av fortifikationsstyrelsens förenämnda skrivelse den 5 december 1939 inhämtas bland annat följande.

Sedan fråga uppkommit om försäljning till Linköpings stad av den omedelbart väster om Svea trängkärs kasernområde belägna ecklesiastika jorden, stadsägan nr 2106 eller stadskommunens löningsjord, hade chefen för nämnda trängkår i ett den 13 augusti 1937 till fortifikationsstyrelsen avgivet utlåtande i ärendet framhållit, att den del av nämnda stadsäga, som vore belägen söder om en ifrågasatt förlängning av Fridtunagatan i Linköping, ävensom östra delen av stadsägan nr 2122 borde förvärfvas av lantförsvaret för utvidgning av trängkärens kasernområde.

Efter det fortifikationsstyrelsen därefter hos stiftsnämnden i Linköpings stift anhållit om sådan värdering av nyssnämnda del av stadsägan nr 2106, som omförmäles i 16 § kungörelsen den 16 september 1932 med föreskrifter rörande tillämpning av lagen den 4 januari 1927 angående tillstånd till försäljning av kyrklig jord i vissa fall m. m., hade dylik värdering verkställt av boställsnämnden i Linköpings stifts första boställsdistrikt, som därvid uppskattat området värde till 2 kronor 75 öre för kvadratmeter.

Vidare hade i juli 1939 genom fortifikationsstyrelsens försorg värdering verkställt av det till inköp avsedda området av stadsägan nr 2122, vilken stadsäga Linköpings stad då nyligen förvärvat av den s. k. Mörnerska stiftelsen. Vid denna värdering, vilken utförts av länsarkitekten K. A. Larsson, Linköping, och byggmästaren O. Åkerlind, Södertälje, hade ifrågavarande område, som omfattade en areal av omkring 16,960 kvadratmeter, åsatts ett värde av 2 kronor 50 öre för kvadratmeter.

Å de nyssnämnda stadsägorna hade även verkställt grundundersökningar, vilka givit vid handen, att grunden i huvudsak bestode av lera, som i vissa fall vore vattensjuk. Det kunde därför förutses, att grundläggningsarbetena vid eventuell kommande bebyggelse å områdena ifråga skulle bli synnerligen kostsamma, såvida fastigheterna över huvud taget vore lämpade för bebyggelse. Med hänsyn härtill hade fortifikationsstyrelsen hos stiftsnämnden i Linköping hemställt om ett lägre försäljningspris för den till inköp avsedda delen av stadsägan nr 2106 än det tidigare av boställsnämnden angivna.

Sedan fortifikationsstyrelsen i skrivelse den 8 september 1939 till drätsel-

kammaren i Linköping gjort förfrågan, huruvida staden vore villig att mot skälig ersättning till kronan försälja förenämnda del av stadsägan nr 2122, vilken av domänintendenten G. A:son Ahrén saluvärderats till 2 kronor 50 öre för kvadratmeter, hade stadens stadsfullmäktige bemyndigat drätselkammaren att till kronan försälja området i fråga för en efter 3 kronor 50 öre för kvadratmeter beräknad köpeskillning.

I en den 25 november 1939 dagtecknad promemoria hade arméförvaltningens domänofficer förklarat sig anse det sålunda av Linköpings stad begärda försäljningspriset vara alltför högt, varför han förordat expropriationsförfarande.

Fortifikationsstyrelsen ansåge för sin del, att en utvidgning av Svea trängkårs kasernområde vore nödvändig. Utvidgningen borde avse den söder om en förlängning av Fridtunagatan belägna delen av stadsägan nr 2106 samt därjämte, för erhållande av behövt utrymme och lämplig ägofigur för kasernområdet, även den å en till ärendet hörande situationskarta över viss del av Linköpings stad med blå streckning betecknade delen av stadsägan nr 2122. Beträffande kostnaderna för förvärv av sistnämnda område anslöte sig styrelsen helt till den uppfattning, åt vilken domänofficeren givit uttryck i sin ovanberörda promemoria, samt ansåge sig härvidlag även böra förorda expropriationsförfarande, därest icke anbud om lägre köpeskillning kunde erhållas. Med anledning av att fråga uppstått om försäljning till Linköpings stad av de kronan tillhöriga, under domänstyrelsens förvaltning stående stadsägorna nr 1795 och 2225 i nämnda stad, ifrågasatte emellertid fortifikationsstyrelsen, att såsom villkor för denna försäljning borde föreskrivas, att staden förklarade sig villig att till arméförvaltningen överlåta den staden tillhöriga, för utvidgning av Svea trängkårs kasernområde behövlige delen av stadsägan nr 2122 för ett pris av 2 kronor 50 öre för kvadratmeter.

Domänstyrelsen har den 20 december 1939 avgivit utlåtande i ärendet och därvid förordat det i ärendet framförda förslaget, att expropriationsförfarande skulle tillgripas för genomförande av förvärv för kronans räkning av stadsägan nr 2122 i Linköpings stad.

Sedermera har emellertid domänstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 13 februari 1940 överlämnat en den 9 i samma månad till styrelsen inkommen handling, varav framgår att drätselkammaren i Linköping beslutat föreslå stadsfullmäktige i staden att till kronan försälja ifrågasvarande markområde efter ett pris av 2 kronor 50 öre för kvadratmeter.

Såsom i statsverkspropositionen framhölls är en utvidgning av Svea trängkårs nuvarande kasernområde i Linköping önskvärd och av behovet påkallad. De markarealer, som av arméförvaltningen ifrågasatts till förvärv för ifrågasvarande ändamål, utgöras av dels ett område om cirka 29,947 kvadratmeter av stadsägan nr 2106 i Linköping, utgörande prästlönstillgång inom stadens pastorat, dels ock ett område om cirka 16,960 kvadratmeter av stadsägan nr 2122, tillhörande Linköpings stad. Med hänsyn till sin belägenhet omedelbart

*Departements-
chefen.*

väster om det nuvarande kasernområdet synas dessa båda markarealer vara lämpliga att disponera för en utvidgning av kasernområdet.

Vad till en början det av Linköpings stad ägda området angår, har arméförvaltningen räknat med ett inköpspris för detsamma av 3 kronor 50 öre per kvadratmeter. Såsom av det föregående framgår har emellertid stadens drätselkammare numera förklarat sig ämna föreslå stadsfullmäktige i Linköping att till kronan försälja området i fråga efter ett pris av 2 kronor 50 öre för kvadratmeter. Med hänsyn härtill torde man i detta sammanhang icke behöva räkna med högre inköpspris för detta markområde än ($2.5 \times 16,960 =$) 42,400 kronor för området i dess helhet.

Vad därefter angår den för kasernrådets utvidgning erforderliga delen av stadsägan nr 2106, läser Kungl. Maj:t genom beslut denna dag komma att förordna, att densamma skall upplätas för lantförsvarets behov från och med den 14 mars 1941 eller den tidigare dag, som med områdets arrendator må bli överenskommen, att av arméförvaltningens fortifikationsstyrelse disponeras i enlighet med vad i vederbörlig ordning varder bestämt. Samtidigt läser Kungl. Maj:t komma att förordna, att för den sålunda upplätta dispositionsrätten skall till Linköpings och S:t Lars församlingars pastorat årligen erläggas avgäld, som tills vidare skall för helt år utgöra fyra procent av områdets till 82,500 kronor uppskattade saluvärde.

Till följd härav läser området i fråga kunna disponeras för den avsedda kasernrådesutvidgningen utan att detsamma nu behöver inköpas för lantförsvarets räkning.

Det för utvidgningen erforderliga markinköpet skulle sålunda inskränka sig till den förut angivna delen av stadsägan nr 2122, för vilken inköpspriset beräknats till 42,400 kronor. Med tillägg av ett uppskattat belopp av 600 kronor för avstycknings- och lagfartskostnader kommer medelsbehovet för markinköp för utvidgning av Svea trängkärs kasernområde således att uppgå till ($42,400 + 600 =$) 43,000 kronor.

Under återopandande av vad sålunda anförts får jag hemställa, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen

att till *Utvidgning av Svea trängkärs kasernområde* såsom kapitalinvestering i försvarsväsendets fastighetsfond för budgetåret 1940/41 anvisa ett *reservationsanslag* av 43,000 kronor.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Maj:t Konungen, att proposition av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar skall avlätas till riksdagen.

Ur protokollet:

Anders Broberg.